

ความเป็นไปได้ของการใช้แตนเบียนควบคุมเพลี้ยอ่อนในผักเศรษฐกิจ โดยใช้ ระบบ banker plant

Possibility of Using Parasitoid in Controlling Aphids of Economic Vegetables by Banker Plant System

วิกันดา รัตนพันธ์^{1*} และ มานพ ธรสินธุ์²

Wigunda Rattanapun^{1*} and Manop Tarasin²

บทคัดย่อ: Banker plant system เป็นวิธีการควบคุมแมลงศัตรูพืชโดยชีววิธีที่มีหลักการคือ การเลี้ยงแมลงศัตรูธรรมชาติให้คงอยู่ในโรงเรือนปลูกพืช เพื่อควบคุมแมลงศัตรูพืชโดยมีการเลี้ยงเหยื่อของแมลงศัตรูธรรมชาติซึ่งต้องไม่ใช่แมลงศัตรูพืชปลูก งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาชนิดของแตนเบียนเพลี้ยอ่อนที่มีความเหมาะสมในการนำมาใช้ในระบบ banker plant ที่มีเพลี้ยอ่อนคําหญ้า *Hysteroneura setariae* Thomas (Hemiptera: Aphididae) ซึ่งเลี้ยงด้วยหญ้าตีนกาเป็นเหยื่อให้แตนเบียน จากการศึกษาวงจรชีวิต การขยายพันธุ์ และเปอร์เซ็นต์การเบียนของแตนเบียน *Aphelinus* sp. 1 และแตนเบียน *Aphelinus* sp. 2 ในเพลี้ยอ่อนคําหญ้า *H. setariae* และเพลี้ยอ่อนฝ้าย *Aphis gossypii* Glover (Hemiptera: Aphididae) พบว่า แตนเบียน *Aphelinus* sp. 2 มีความเหมาะสมในการนำมาใช้ในระบบ banker plant เนื่องจากสามารถขยายพันธุ์ได้ดีในเพลี้ยอ่อนคําหญ้า *H. setariae* และเพลี้ยอ่อนฝ้าย *A. gossypii* โดยมีเปอร์เซ็นต์การเบียนในเพลี้ยอ่อนฝ้าย *A. gossypii* สูงกว่าในเพลี้ยอ่อนคําหญ้า *H. setariae* อย่างมีนัยสำคัญ ผลที่ได้ยืนยันว่าแตนเบียน *Aphelinus* sp. 2 มีความชอบต่อเพลี้ยอ่อนฝ้าย *A. gossypii* ซึ่งเป็นเพลี้ยอ่อนศัตรูพืชเศรษฐกิจมากกว่าเพลี้ยอ่อนคําหญ้า *H. setariae*
คำสำคัญ: เพลี้ยอ่อนคําหญ้า, เพลี้ยอ่อนฝ้าย, แมลงศัตรูธรรมชาติ, ขยายพันธุ์

ABSTRACT: Banker plant system is the biological control method that natural enemies will be reared and maintained in the greenhouse for pest control using prey inhabit on banker plant. However, prey should not be the pest of economic greenhouse plant. The objective of this study is to investigate the aphid parasitoid species is that suitable for using in banker plant system composed of *Hysteroneura setariae* Thomas (Hemiptera: Aphididae), prey of aphid parasitoid, reared on goose grass. The result of the reproduction and percentage of parasitism in *H. setariae* and *Aphis gossypii* Glover (Hemiptera: Aphididae) of *Aphelinus* sp. 1 and *Aphelinus* sp. 2 indicated that *Aphelinus* sp. 2 is the most suitable for banker plant system. *Aphelinus* sp. 2 had more reproduction on *H. setariae* and *A. gossypii* than that of *Aphelinus* sp. 1. Result also presented that *Aphelinus* sp. 2 had significantly higher percent of parasitism in *A. gossypii* than that of *H. setariae*. Results confirmed that *Aphelinus* sp. 2 preferred to parasite in economic vegetable pest, *A. gossypii* than that of *H. setariae*.

Keywords: *Hysteroneura setariae*, *Aphis gossypii*, natural enemies, reproduction

¹ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี
Division of Agricultural Science and Technology, Prince of Songkla University, Surat Thani Campus

² สาขาวิชาเทคโนโลยีไม้ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี
Faculty of Science and Industrial Technology, Prince of Songkla University, Surat Thani Campus

* Corresponding author: wigunda.r@psu.ac.th

บทนำ

Banker plant system คือระบบที่ประกอบด้วยพืชที่ปลูกเพื่อเป็นพืชอาศัยให้กับเหยื่อของแมลงศัตรูธรรมชาติ หรือเป็นพืชที่ให้เกสรหรือน้ำหวานแก่แมลงศัตรูธรรมชาติ เพื่อเลี้ยงแมลงศัตรูธรรมชาติให้คงอยู่และขยายพันธุ์ในโรงเรือนต่อไปเรื่อยๆ แม้ช่วงที่แมลงศัตรูพืชปลูกในโรงเรือนซึ่งเป็นเหยื่อของแมลงศัตรูธรรมชาติเหลือน้อยหรือถูกกินจนเกือบหมด (Frank, 2010) แต่ข้อที่ควรให้ความสำคัญกับการใช้ banker plant system คือ เหยื่อของแมลงศัตรูธรรมชาติที่เพาะขยายพันธุ์นั้น ต้องไม่ใช่แมลงศัตรูพืชของพืชปลูกในโรงเรือน สำหรับประเทศไทย การใช้ banker plant system ยังเป็นที่รู้จักไม่กว้างขวางนัก และยังไม่มีการศึกษาถึงชนิดของเหยื่อและพืชที่เหมาะสมเพื่อนำมาเพาะขยายพันธุ์แมลงตัวห้ำและตัวเบียนเพื่อควบคุมแมลงศัตรูพืชในโรงเรือนกางมุ้งหรือเรือนกระจก จากข้อมูลการใช้ banker plant system ของประเทศอื่น พบว่าหลายประเทศ เช่น ประเทศแคนาดา สหรัฐอเมริกาและออสเตรเลีย นิยมใช้ข้าวบาเลย์และข้าวไรซ์ซึ่งเป็นพืชใบเลี้ยงเดี่ยว ในการเลี้ยงเพลี้ยอ่อน *Rhopalosiphum padi* L. และ *Rhopalosiphum maidis* (Fitch) (Hemiptera: Aphididae) (Skinner et al., 2011) เพื่อเป็นแหล่งอาหารให้กับแตนเบียนเพลี้ยอ่อน และบั่วตัวห้ำ ซึ่งเป็นแมลงศัตรูธรรมชาติที่ใช้ควบคุมเพลี้ยอ่อนฝ้าย *Aphis gossypii* Glover (Hemiptera: Aphididae) และเพลี้ยอ่อนยาสูบ *Myzus persicae* (Sulzer) (Hemiptera: Aphididae) ที่มีกระบาดในโรงเรือนที่ปลูกพืชใบเลี้ยงคู่เพื่อเก็บผลผลิต เช่น แตงกวา มะระ กะหล่ำ และมะเขือเทศ

จากผลการศึกษาของ Rattanapun (2017) เพื่อพัฒนาระบบ banker plant ที่เหมาะสม พบว่าเพลี้ยอ่อนคาน้ำ *Hysteroneura setariae* Thomas มีความเหมาะสมในการนำมาใช้เป็นเหยื่อเลี้ยงแมลงศัตรูธรรมชาติในโรงเรือนปลูกผัก เนื่องจากไม่ลงทำลายพืชใบเลี้ยงคู่ และสามารถสนับสนุนการเจริญเติบโตของแมลงศัตรูธรรมชาติที่ศึกษาคือ ตัวเต่าตัวห้ำ *Menochilus sexmaculatus* (F.) (Coleoptera: Coccinellidae) และ *Coccinella transversalis* Frabicius (Coleoptera: Coccinellidae) ได้ดี แต่

อย่างไรก็ตาม ตัวเต่าตัวห้ำยังไม่ใช่แมลงศัตรูธรรมชาติที่เหมาะสมในการนำมาใช้กับระบบ banker plant เพราะยากต่อการจัดการให้คงอยู่ในโรงเรือนปลูกผักได้นาน เนื่องจากทั้งตัวอ่อนและตัวเต็มวัยหากินเก่งและมักเล็ดลอดออกจากโรงเรือน ดังนั้นหากเปลี่ยนมาศึกษาแมลงชนิดอื่นที่อาจสามารถเพาะเลี้ยงด้วยเพลี้ยอ่อนคาน้ำได้ เช่น แตนเบียนเพลี้ยอ่อนซึ่งเป็นแมลงที่มีความจำเพาะต่อเหยื่อสูง ไม่ค่อยอพยพไปไกลจากเหยื่อ อาจประสบผลสำเร็จในการจัดตั้งระบบ banker plant

วิธีการศึกษา

วงจรชีวิตของแตนเบียนเพลี้ยอ่อน *Aphelinus* sp. 1 และ *Aphelinus* sp. 2 ในเพลี้ยอ่อนฝ้าย *A. gossypii* และการขยายพันธุ์ในเพลี้ยอ่อนคาน้ำ *H. setariae*

เพาะเลี้ยงแตนเบียนเพลี้ยอ่อน *Aphelinus* sp. 1 และ *Aphelinus* sp. 2 ด้วยเพลี้ยอ่อนฝ้าย *A. gossypii* ในฟริก โดยเก็บตัวอย่างจากเพลี้ยอ่อนฝ้าย *A. gossypii* ในแปลงฟริกและมะเขือ อำเภอมะนัง จังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อศึกษาวงจรชีวิต และทดสอบการขยายพันธุ์ด้วยเพลี้ยอ่อนคาน้ำ *H. setariae* ในโรงเรือน โดยวางแผนการทดลองแบบสุ่มสมบูรณ์ (Completely Randomized Design, CRD) ปล่อยตัวเต็มวัยแต่ละชนิดที่เพิ่งออกจากดักแด้จำนวน 5 คู่ในกรงเลี้ยงแมลงขนาด 30 × 30 × 30 เซนติเมตร ที่มีกระถางหญ้าตึนกาที่มีเพลี้ยอ่อนคาน้ำเจริญเติบโตอยู่เป็นจำนวนมาก โดยเพลี้ยอ่อนคาน้ำที่ใช้ทดลองนี้ได้จากการเพาะเลี้ยงในกรงมิดชิดเพื่อป้องกันการปนเปื้อนจากแตนเบียนภายนอก ให้อาหารแตนเบียนด้วยน้ำผึ้งผสมน้ำสะอาด อัตราส่วน 1: 1 ใช้ฟองน้ำก้อน ขนาด 1 × 1 × 1 เซนติเมตร ชั้ให้ชุ่ม ใส่ไว้ในจานแก้ว นำไปวางไว้ในกรง เมื่อครบเวลา 5 วัน นำแตนเบียนที่ปล่อยไว้ออกจากกรงทดสอบ

บันทึกวันที่เริ่มพบแตนเบียนที่ฟักออกมา นับจำนวนแตนเบียนที่ฟักทุกวัน และนำตัวเต็มวัยที่ได้ออกจากกรงทุกครั้ง หลังจากนับจำนวนจนกระทั่งไม่มีแตนเบียนออกมาอีก บันทึกอัตราส่วนเพศ ทดสอบซ้ำ 3 ซ้ำและทำวิธีเดียวกันนี้ในแตนเบียนรุ่น F₂ - F₅ เพื่อบันทึกอัตราการขยายพันธุ์

การศึกษาศักยภาพในการเบียนของแตนเบียน เพลี้ยอ่อนที่คัดเลือก

นำตัวเต็มวัยแตนเบียนรุ่นลูก F₁ ที่เพิ่งออกจากดักแด้จำนวน 1 คู่ ซึ่งเลี้ยงด้วยเพลี้ยอ่อนคําหญ้าปลอยในกล่องเลี้ยงแมลงซึ่งมีเพลี้ยอ่อนฝ้าย *A. gossypii* วัย 3 จำนวน 10 ตัว อยู่บนยอดพริกที่หุ้มปลายก้านด้วยสาลี่ชุมนํ้า โดยเพลี้ยอ่อนฝ้ายที่ใช้ทดลองนี้ได้จากการเพาะเลี้ยงในกรงมิดชิดเพื่อป้องกันการปนเปื้อนจากแตนเบียนภายนอก ให้อาหารแตนเบียนด้วยนํ้าผึ้งและนํ้าสะอาด ทิ้งไว้เป็นเวลา 5 วัน นำแตนเบียนออกจากกล่องทดสอบ และทดสอบเปรียบเทียบการใช้เพลี้ยอ่อนคําหญ้าเป็นแมลงอาศัย นับจำนวนวันที่เริ่มพบแตนเบียน จำนวนแตนเบียนรุ่นลูกที่ได้ และนำตัวเต็มวัยที่ได้ออกจากกล่องทุกครั้งหลังจากการนับจำนวนจนกระทั่งไม่มีแตนเบียนออกมาอีก บันทึกอัตราส่วนเพศที่ได้ จำนวนเพลี้ยอ่อนที่ไม่ถูกเบียนทดสอบซ้ำ 10 ครั้ง

วิเคราะห์สถิติแบบ t-test เปรียบเทียบเปอร์เซ็นต์การเบียนของแตนเบียนในเพลี้ยอ่อนฝ้ายกับเพลี้ยอ่อนคําหญ้า จำนวนลูกเพศเมียที่ได้ โดยใช้โปรแกรม SPSS V. 17.0

ผลการศึกษา

วงจรชีวิตของแตนเบียนเพลี้ยอ่อน *Aphelinus* sp. 1 และ *Aphelinus* sp. 2 ในเพลี้ยอ่อนฝ้าย *A. gossypii* และการขยายพันธุ์ในเพลี้ยอ่อนคําหญ้า *H. setariae*

แตนเบียน *Aphelinus* sp. 1 ใช้ระยะเวลาในการเจริญเติบโตในเพลี้ยอ่อนฝ้าย *A. gossypii* นาน

กว่าแตนเบียน *Aphelinus* sp. 2 และมีช่วงอายุขัยของตัวเต็มวัยนานกว่าอย่างมีนัยสำคัญ โดยแตนเบียนเพศเมียใช้ระยะเวลาในการเจริญเติบโตและมีอายุขัยนานกว่าแตนเบียนเพศผู้ (Table 1)

ผลการศึกษาการขยายพันธุ์ของแตนเบียน *Aphelinid* ทั้งสองชนิดเมื่อเลี้ยงด้วยเพลี้ยอ่อนคําหญ้า *H. setariae* พบว่าแตนเบียน *Aphelinus* sp. 1 ขยายพันธุ์ในเพลี้ยอ่อนคําหญ้าได้น้อยมาก และไม่สามารถก่อตั้งโคโลนีได้ในลูกรุ่นที่สอง (F₂) ในขณะที่แตนเบียน *Aphelinus* sp. 2 ขยายพันธุ์ได้ค่อนข้างดีเมื่อเลี้ยงด้วยเพลี้ยอ่อนคําหญ้า และสามารถก่อตั้งโคโลนีได้ จนสามารถทดสอบไปถึงลูกในรุ่นที่ 5 ได้สำเร็จ (Table 2)

การศึกษาศักยภาพของแตนเบียนเพลี้ยอ่อนที่ คัดเลือกในการทำลายเพลี้ยอ่อนศัตรูพืช เปรียบเทียบกับเพลี้ยอ่อนคําหญ้าภายใต้ สภาพห้องปฏิบัติการ

แตนเบียน *Aphelinus* sp. 2 เป็น solitary parasitoid วางไข่ 1 ฟอง ต่อแมลงอาศัย 1 ตัว โดยพบว่า แม้จะขยายพันธุ์ *Aphelinus* sp. 2 ในเพลี้ยอ่อนคําหญ้า *H. setariae* มาถึง 5 รุ่น แต่ผลการศึกษาการเบียนเพลี้ยอ่อนคําหญ้า *H. setariae* เปรียบเทียบกับเพลี้ยอ่อนฝ้าย *A. gossypii* พบว่า แตนเบียน *Aphelinus* sp. 2 ขยายพันธุ์ในแมลงอาศัยเดิม (origin host) ได้ดีกว่าเพลี้ยอ่อนคําหญ้า *H. setariae* โดยมีเปอร์เซ็นต์เพลี้ยอ่อน *A. gossypii* ที่ถูกเบียนสูงกว่าเพลี้ยอ่อนคําหญ้า *H. setariae* อย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ (Table 3)

Table 1 Life cycle of *Aphelinus* sp. 1 and *Aphelinus* sp. 2 reared on *Aphis gossypii*

Parasitoid species	Egg-adult (day)		Life time of adult (day)	
	Male	Female	Male	Female
	n = 10	n = 10	n = 10	n = 10
	Mean ± SE	Mean ± SE	Mean ± SE	Mean ± SE
<i>Aphelinus</i> sp. 1	11.70 ± 0.30	12.10 ± 0.31	11.00 ± 0.25	12.60 ± 0.30
<i>Aphelinus</i> sp. 2	7.00 ± 0.33	7.50 ± 0.31	9.90 ± 0.27	11.30 ± 0.33
t-test	** P ≤ 0.0001	** P ≤ 0.0001	* P = 0.009	* P = 0.010
	t = 10.480,	t = 10.462,	t = 2.905	t = 2.867

1/ *, ** represented statistically different between values (mean ± SE) in the same column at P < 0.05 and P ≤ 0.0001, respectively

Table 2 Reproduction of *Aphelinus* sp. 1 and *Aphelinus* sp. 2 on grass aphid *Hysteroneura setariae*

Generation	No. offspring (indiv.)		t-test	Male life time (day)		t-test	Female life time (day)		t-test
	<i>Aphelinus</i> sp. 1	<i>Aphelinus</i> sp. 2		<i>Aphelinus</i> sp. 1	<i>Aphelinus</i> sp. 2		<i>Aphelinus</i> sp. 1	<i>Aphelinus</i> sp. 2	
1 st	1.6 ± 0.22 n = 10	14.33 ± 0.88 n = 10	** t = -21.306, d.f. = 18, P ≤ 0.0001	9.33 ± 0.25 n = 12	10.10 ± 0.27 n = 10	t = -2.024, d.f. = 20 P = 0.057	12.25 ± 0.25 n = 4	10.90 ± 0.23 n = 10	* t = 3.237, d.f. = 12, P = 0.007
2 nd	0.33 ± 0.33 n = 3	13.00 ± 1.00 n = 10	** t = -12.017, d.f. = 11, P ≤ 0.0001	10 n = 1	9.90 ± 0.27 n = 10	-	-	10.50 ± 0.26 n = 10	-
3 rd	-	13.66 ± 0.33 n = 10	-	-	9.70 ± 0.26 n = 10	-	-	11.30 ± 0.34 n = 10	-
4 th	-	14.33 ± 1.20 n = 10	-	-	9.82 ± 0.41 n = 10	-	-	11.35 ± 0.72 n = 10	-
5 th	-	12.67 ± 1.67 n = 10	-	-	9.80 ± 0.39 n = 10	-	-	10.80 ± 0.32 n = 10	-
F-test	-	F _{4,10} = 0.473, P = 0.755	-	-	F _{4,45} = 0.318, P = 0.864	-	-	F _{4,45} = 0.961, P = 0.438	-

1/ t-test used to compare the statistically different at P < 0.05 between values (mean ± SE) in the same row of two columns before each column of t-test itself.
2/ F-test used to compare the statistically different at P < 0.05 between values (mean ± SE) in the same column
3/ *, ** represented statistically different at P < 0.05 and P ≤ 0.0001, respectively

Table 3 Potential of *Aphelinus* sp.2 parasitism on two aphid species

Host species	Number of adult emergence (n = 10)				Sex ratio (male: female)	% of parasitism
	Day of emergence					
	7	8	9	10		
<i>A. gossypii</i>	5.4 ± 0.43	1.4 ± 0.31	0.5 ± 0.17	0.8 ± 0.25	1: 1	81 ± 2.33
<i>H. setariae</i>	-	2.1 ± 0.46	1.5 ± 0.35	0.9 ± 0.31	1.1: 1	44 ± 3.06
						**
t-test						t = 8.067, d.f. = 18, P ≤ 0.0001

1/ ** represented statistically different between values (mean ± SE) in the same column at $P \leq 0.0001$

ในขณะที่แตนเบียน *Aphelinus* sp. 2 มีวงจรชีวิตเร็วกว่าเมื่อเจริญเติบโตในเพลี้ยอ่อนฝ้าย *A. gossypii* โดยพบว่าส่วนใหญ่ตัวเต็มวัยจะออกมาในวันที่ 7 หลังจากการปล่อยแตนเบียนและมีเปอร์เซ็นต์การเป็นสูงถึง 81% ในขณะที่ในเพลี้ยอ่อนคันทับ *H. setariae* พบว่ามีตัวเต็มวัยแตนเบียน *Aphelinus* sp. 2 ออกมามากที่สุดในวันที่ 8 หลังจากการปล่อยแตนเบียน มีเปอร์เซ็นต์การเป็นในเพลี้ยอ่อนคันทับ *H. setariae* 44 % อัตราส่วนเพศของลูกที่ได้ มีความใกล้เคียงกันระหว่างตัวผู้และตัวเมีย คือ 1: 1 ในเพลี้ยอ่อนฝ้าย *A. gossypii* และ 1.1: 1 ในเพลี้ยอ่อนคันทับ *H. setariae* (Table 3)

วิจารณ์

แตนเบียน *Aphelinus* sp. 2 มีความเหมาะสมในการนำมาขยายพันธุ์เพื่อใช้ในระบบ banker plant โดยพบว่า แตนเบียน *Aphelinus* sp. 2 มีวงจรชีวิตตั้งแต่ระยะไข่ถึงระยะตัวเต็มวัยโดยเฉลี่ยประมาณ 1 สัปดาห์ โดยตัวเต็มวัยเพศเมียมีอายุขัยยืนยาวกว่าเพศผู้ เฉลี่ยประมาณ 11 วัน แตนเบียน *Aphelinus* sp. 2 มีการเป็น 81% ในเพลี้ยอ่อนฝ้าย *A. gossypii* ซึ่งเป็นแมลงอาศัยเดิมสูงกว่าในเพลี้ยอ่อนคันทับ *H. setariae* ผลที่ได้มาจากจากอิทธิพลของแมลงอาศัยดั้งเดิม (origin host) ซึ่งรายงานการวิจัยก่อนหน้านี้ ยืนยันว่า หากให้แตนเบียนเบียนแมลงอาศัยอื่นที่ไม่ใช่ origin host การเจริญเติบโตและการขยายพันธุ์จะน้อยกว่าที่ใช้ origin host เป็นแมลงอาศัย (Pan and Liu, 2014)

แตนเบียน *Aphelinus* sp. 2 มีเปอร์เซ็นต์การเป็นเพลี้ยอ่อนคันทับ *H. setariae* เฉลี่ยประมาณ 44 เปอร์เซ็นต์ จัดอยู่ในระดับปานกลาง แต่สามารถนำมาเพาะขยายพันธุ์ด้วยเพลี้ยอ่อนคันทับ *H. setariae* เพื่อใช้ในระบบ banker plant ได้ ผลจากการเปรียบเทียบเปอร์เซ็นต์การเป็นในเพลี้ยอ่อนทั้งสองชนิดพบว่า แตนเบียน *Aphelinus* sp. 2 มีความชอบต่อเพลี้ยอ่อนฝ้าย *A. gossypii* ซึ่งเป็นเพลี้ยอ่อนศัตรูพืชเศรษฐกิจมากกว่าเพลี้ยอ่อนคันทับ *H. setariae* ซึ่งตรงกับ target pest ที่ต้องการให้กำจัด การนำมาใช้ในระบบ banker plant ใช้หญ้าต้นกาเพาะเลี้ยงเพลี้ยอ่อนคันทับ *H. setariae* เพื่อใช้เป็นแมลงอาศัยให้กับแตนเบียน *Aphelinus* sp. 2 และเมื่อในโรงเรือนปลูกผัก มีการระบาดของเพลี้ยอ่อนฝ้าย *A. gossypii* สามารถนำกระถางหญ้าต้นกาที่มีเพลี้ยอ่อนคันทับ *H. setariae* ในระยะ mummy ซึ่งผ่านการเป็นโดยแตนเบียน *Aphelinus* sp. 2 แล้ว ไปวางในโรงเรือนเพื่อให้แตนเบียนออกมาจากดักแด้และทำการเป็นเพลี้ยอ่อนฝ้าย *A. gossypii* ต่อไป

สรุป

แตนเบียน *Aphelinus* sp. 2 มีความเป็นไปได้สูงที่จะนำไปใช้ในระบบ banker plant เพราะสามารถขยายพันธุ์ในเพลี้ยอ่อนคันทับ *H. setariae* ได้ดี และมีประสิทธิภาพในการเป็นเพลี้ยอ่อนฝ้าย *A. gossypii* ซึ่งเป็นเพลี้ยอ่อนศัตรูพืชได้สูง จึงมีโอกาสดังกล่าวที่จะประสบความสำเร็จในการนำไปใช้ควบคุมเพลี้ยอ่อนศัตรูพืชในโรงเรือน

คำขอบคุณ

โครงการวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากศูนย์วิจัย
ควบคุมศัตรูพืชโดยชีววิธีแห่งชาติ ส่วนกลาง งบ
ประมาณแผ่นดิน ปี พ.ศ. 2559

เอกสารอ้างอิง

- Frank, S.D. 2010. Biological control of arthropod
pests using banker plant systems: past
progress and future directions. *Biological
Control*. 52: 8–16.
- Pan, M.-Z. and T.-X. Liu. 2014. Suitability of three
aphid species for *Aphidius gifuensis*
(Hymenoptera: Braconidae): Parasitoid
performance varies with hosts of origin.
Biological Control 69: 90-96.

Rattanapun, W. 2017. Banker plant system
using *Hysteroneura setariae* (Thomas)
(Hemiptera: Aphididae) as a non-pest prey
to build up the lady beetle populations.
Journal of Asia-Pacific Entomology 20:
437-440.

Skinner, M., C. Frank, and R. Valentin. 2011. Aphid
Banker Plant System for Greenhouse IPM,
Step by Step. University of Vermont
Entomology Research Laboratory, Biobest
USA, Inc., Leamington.